

Kouzelné pověsti našich KRAJŮ

MICHAL VANĚČEK
RENATA PETŘÍČKOVÁ

ilustroval VÁCLAV RÁŽ

bambóok

© Grada Publishing, a. s.

Text © Michal Vaněček, Renata Petříčková

Ilustrace © Václav Ráž

Kouzelné pověsti našich KRAJŮ

MICHAL VANĚČEK
RENATA PETŘÍČKOVÁ
ilustroval VÁCLAV RÁŽ

Obsah

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Permoníci v Koněpruských jeskyních jsou ale pěkně vykutálení 7

Pravda o půlce koně 12

PARDUBICKÝ KRAJ

Jak se pečou rohlíkové obchody s čertem 17

LIBERECKÝ KRAJ

Jak se z mlhy Muhu upekla 33

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Proč se Metuje jmenuje Metuje 26

Jak vzniklo údolí Plakánek 22

Vsadit se s čertem může přinést dobré konce 29

ÚSTECKÝ KRAJ

Kterak loupeživý rytíř spravedlnosti došel 36

KARLOVARSKÝ KRAJ

Jak soudek medu vysvobodil Albrechta z Valdštejna z truchlivého prokletí 41

PLZEŇSKÝ KRAJ

Čert, který zmizel ze svého jezera 47

JIHOČESKÝ KRAJ

Zrádný poklad
pod Blatnou 53

KRAJ VYSOČINA

Jihlavští permoníci
mají přísné zákony 58

OLOMOUCKÝ KRAJ

Kterak Praděd
ke svému bohatství
přišel 68

Jak byl Ganelunův
duch vysvobozen
z Helfštýna 63

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Jak vznikla Opava
a kde je ztracený poklad 76

Tajemné beskydské
podzemí strážené
Zlatohlavcem 72

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Pravda o solených uších
a dokonalí kovářští tovaryši 80

Kterak těch
brněnských dračů
bylo ve skutečnosti víc 86

Co se skrývá
pod lednickými
zahradami 91

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Permoníci v Koněpruských jeskyních jsou ale pěkně vykutálení

U Koněpruských jeskyní je vrch, nejvyšší v kraji. Jmenuje se Zlatý kůň. Je to vrch kamenitý, ale na svazích kopce mezi kamením roste v létě krásná šťavnatá tráva. Chodíval tam i pasáček Matěj pásat svoje ovce. Ovečky přežvykovaly trávu a zvonily svými zvonečky. Byl parný den a blížilo se k polednímu. Matěj seděl na kameni a hleděl na vesnici pod kopcem. Najednou ucítil kouř. Z vesnice to ale není, říkal si. Vstal a rozhlédl se kolem sebe. Promnul si oči. Klame ho snad zrak? Na kopci, skoro pod vrcholem, stoupal mezi kameny k nebi proužek kouře. Ale odkud by se tady vzal kouř? Kamení přece nehoří! Rozhlédl se. Kolem dokola, kam oko dohlédlo, nebylo živáčka. Opatrně po špičkách došel až k místu, odkud to kouřilo. Ležel tam velký placatý kámen a kolem něj se prodíraly ven kouřové obláčky. Matěj přemýšlel. Měl strach. Co pod tím kamenem asi může být? Báł se, ale zvědavost

jej přemohla. Sehnul se, uchopil kámen a s námahou ho nazvedl a odsunul na stranu. Vítr odfoukl kouř a pasáček dírou uviděl, že dole je velká místnost, vykutaná ve skále. Hořel tam oheň a kolem něj seděli na zlaťácích podivní muži. Zarostlí byli, s plnovousy, na hlavách měli čepice. Matějovi přišlo, že byli celkem malí.

Samo sebou, že jim neušlo, že nad nimi něco šramotí. Jakmile první z mužů spatřil dírou ve skále Matěje, zakřičel a hned se všichni zvedli a otvorem vtáhli překvapeného Matěje dovnitř. Nebyli sice velcí, ale sílu měli jako málokdo. Milého pasáčka svázali a odnesli dolů do jeskyně. A hned se začali vyptávat, kde se tam vzal, proč tam slídl a kdo ho posílá.

Matěj se trásl strachy. Vždyť se snad dostal k permoníkům! Začal prosit a vysvětloval, že má venku ovečky, že je jen prostý pasáček a k otvoru ve skále že jej přivedl kouř a zvědavost.

Vousáci si zamyšleně mnuli plnovousy a přemýšleli. Pak jeden z nich promluvil.

„Víš ty vůbec, kam ses to dostal?“ zaburácel silným hlasem, až se to podzemními chodbami vracelo ozvěnou.

Pasáček jen bezradně zavrtěl hlavou.

„My jsme permoníci! A vyrábíme tady pro lidi zlaťáky!“

Matěj jen užasle zíral s otevřenou pusou. Tak permoníci, zlato, kouzla a čáry! To bude tedy pěkná šlamastyka!

„Nesmíš nikomu prozradit, co jsi tady viděl, sic tě nemine ten nejkrutější trest,“ přidal se další.

Matěj se trásl po celém těle a byla v něm malá dušička. A jen vrtěl hlavou, že ne, že nic nevyzradí, slovo ze sebe nedokázal vypravit. Když ti podivní chlapíci viděli, že je pasáček dost vystrašený, rozvázali ho. Dali mu do měšce zlaťáků, co se jen vešlo, a vyprovodili ho zpátky na vrchol kopce. Matěj byl rád, že zas vidí modrou oblohu a může se nadechnout čerstvého vzduchu.

„A teď si vem ty svoje ovečky a mazej domů!“ přikázali mu.

Pasáček na nic nečekal a pádil do vesnice. Měsíc se zlaťáky svíral křečovitě v ruce. Ovečky nechápaly, proč pastva dnes tak rychle skončila. Ale pasáček je pasáček, vydaly se za ním do vsi.

„Permoníci! Permoníci! Našel jsem permoníky!“ hulákal z plných plic Matěj, když doběhl na návěs. Mával měšcem nad hlavou, zapomínaje na veškerou opatrnost, jak byl šťastný, že unikl snad jisté smrti.

„Co to povídáš?“ zeptal se jeden ze sousedů, kteří seděli v hospodě na návsi u piva.

„Na Zlatém koni,“ oddechoval Matěj. „Díra! Kouř! Samí permoníci a fůra zlaťáků!“

Někteří sousedé se pochechtávali, ale když Matěj vysypal na dubový stůl hromádku zlaťáků, nastalo v hospodě hrobové ticho. To však trvalo jen krátce. Pak někdo odložil půllitr a hrábl do hromádky zlaťáků. Zkusil jeden zlaťák mezi zuby a oči se mu rozzářily překvapením. „To je opravdu pravé zlato!“ vydechl. Hrobové ticho se rázem změnilo v davové šílenství a všichni si začali jako o překot brát zlaťáky ze stolu.

„Kde je to místo?“ naléhali na Matěje. Ten tam jen zmateně stál s prázdným měšcem v ruce.

„No vždyť říkám – na Zlatém koni!“

„Jdeme!“ zavelel hostinský, pověsil na dveře ceduli „Z technických důvodů zavřeno“ a celé procesí v čele s Matějem se vydalo zpátky na kopec. Ovce to pozorovaly a nechápaly, proč si jejich pasáček odvádí na pastvu celou hospodu.

Pasáček se sousedy doběhl na vrchol kopce. Rozhlíželi se kolem dokola, ale nikde ani známka vycházejícího kouře. Matěj zoufale hledal ten placatý kámen, ale ať dělal, co dělal, přišlo mu, že ty kameny jsou nějak zpřeházené.

„Ty nám tajíš to místo, kde se skrývá bohatství!“ osopili se na něj sousedé.

„Netajím...,“ zoufal si Matěj, „ale nemohu ho najít!“

Sousedé se na něj dívali podezřívavě. „Jen počkej, ty si z nás budeš tropit legraci?“ obořili se na něj. Matěj si ani nevšiml, odkud přilétla první facka. A pak druhá a třetí. Sousedé, kterým v kapsách cinkaly Matějovy zlaťáky, propadli zlaté horečce a zmydlili Matěje, že ten ani nevěděl, čím je. Když pochopili, že se od něj asi opravdu nic nedozvědí, mávli rukou a odešli zpátky do hospody.

„Ach ouvej, ouvej,“ naříkal potlučený Matěj, „to jsem tedy dopadl. Permoníci mne ušetřili, ale nakonec jsem přišel o zlaťáky, dobrou pověst i pevné zdraví.“ Zvedl se, ještě obhlédl kameny na vrcholu kopce a s pocitem, že se mu to snad všechno zdálo, odbelhal domů, do vsi.

„Už jsou pryč?“ zašeptal jeden z vousáčů ve skalní místnosti pod vrcholem kopce. Ostatní se zaposlouchali.

„Jo, už odešli.“ Někdo přiložil pod oheň a rozfoukal plameny.

„Permoníci!“ ozvalo se veselé zachechtání. „O tom se bude ještě dlouho vyprávět. Šťěstí, že ten pasáček neví, jak vypadá permoník.“

„A my to snad víme?“ zaburácel okolo bodrý smích.